

Hrvatska
Gospodarska
Komora

GLOBALNI INDEKSI

– AKTUALNI
POLOŽAJ HRVATSKE

Srpanj 2019.

Izdavač
Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača
Luka Burilović

Pripremio:
Sektor za finansijske institucije i ekonomske analize
Odjel za makroekonomiske analize
Tel.: +385 (0) 1 4561 514
E-mail: makroekonomija@hgk.hr
Web: hgk.hr

Prijelom i tisak: INTERGRAFIKA TTŽ, Zagreb

Naklada:
700 primjeraka

Zagreb, srpanj 2019.

Sadržaj

Global Human Capital Index – Svjetski gospodarski forum	5
Human Capital Index – Svjetska banka	7
Global Competitivness Index 4.0 – Svjetski gospodarski forum	9
Doing Business – Svjetska banka	12
E-Government Development Index (EGDI) – Ujedinjeni narodi	15
<i>Dopunski indeks E-participation Index (EPI)</i>	18
Sustainable Development Index (SDGI) – Ujedinjeni narodi	19
<i>Indeks za Cilj 16.: Mir, pravda i snažne institucije</i>	21
Global Innovation Index (GII) – Ujedinjeni narodi	23
Inclusive Development Index – Svjetski gospodarski forum	25
Travel and Tourism Competitiveness Index – Svjetski gospodarski forum	27
Digital Economy And Society Index (DESI) – Europska komisija	29

Uvodno

U ovom je pregledu prikazana pozicija Hrvatske na svjetskim ljestvicama jedanaest različitih globalnih indeksa koje izračunavaju relevantne svjetske institucije poput Svjetske banke, Svjetskog gospodarskog foruma, Ujedinjenih naroda i Europske komisije za većinu zemalja svijeta. Prikazani su aktualni indeksi odnosno aktualna pozicija Hrvatske te za neke indekse i razvoj tijekom posljednjih nekoliko godina. Prikazana je posebno i usporedba s članicama Europske unije iz srednje i istočne Europe (EU10) odnosno zemljama sličnih značajki. Hrvatska je pozicija, kada se uspoređuje s ovim zemljama, uglavnom na istom dijelu ljestvice (uglavnom donjem), što potvrđuje povezanost različitih indeksa odnosno činjenicu da se uspješnost zemlje ogleda u različitim područjima koja se na kraju sublimiraju u opće stanje gospodarske konkurentnosti u odnosu na druge zemlje. Tako je vidljivo i da je poredak zemalja EU10 u pojedinim indeksima vrlo sličan te da su na vrhu uglavnom Estonija, Slovenija i Češka. U donjem su dijelu ljestvice uglavnom Hrvatska, Rumunska i Bugarska, što se poklapa i s ljestvicom stvarne gospodarske razvijenosti. Iznimka je indeks koji ocjenjuje turističku konkurentnost prema kojemu je Hrvatska uspješnija od svih zemalja EU10 (Travel and Tourism Competitiveness Index Svjetskog gospodarskoga foruma) te se nalazi u četvrtini najuspješnijih zemalja svijeta.

Kada se sve relativne pozicije zemalja EU10 i Hrvatske s ljestvica deset indeksa uprosječe (bez DESI indeksa koji se izračunava samo za europske zemlje), prosječna relativna pozicija Hrvatske je među trećinom najbolje ocijenjenih zemalja svijeta, no u usporedbi sa zemljama EU10, uspješnija je samo od Rumunske i Bugarske. S druge se strane Estonija, Slovenija i Češka nalaze među petinom najuspješnijih zemalja svijeta.

Prosječna relativna pozicija		Prosječna relativna pozicija (bez DESI indeksa)	
Država	Rang	Država	Rang
Estonija	17,7	Estonija	15,9
Slovenija	20,3	Slovenija	16,1
Češka	22,3	Češka	17,5
Litva	25,5	Poljska	22,3
Poljska	29,3	Litva	22,9
Prosjek EU10	30,0	Prosjek EU10	24,6
Latvija	30,2	Slovačka	25,1
Slovačka	30,3	Latvija	25,5
Mađarska	36,1	Mađarska	30,4
Hrvatska	37,9	Hrvatska	32,9
Bugarska	41,8	Rumunjska	34,8
Rumunjska	42,1	Bugarska	35,4

AKTUALNI POLOŽAJ HRVATSKE PREMA ODABRANIM GLOBALnim INDEKSIMA
(posljednje objavljeni izvještaji do svibnja 2019.)

Global Human Capital Index (Svjetski gospodarski forum)	Human Capital Index (Svjetska banka)	Doing Business (Svjetska banka)	Globalni indeks konkurenčnosti (Svjetski gospodarski forum)	E-government Index (Ujedinjeni narodi)	Sustainable Development Index (Ujedinjeni narodi)					
Država	Rang	Država	Rang	Država	Rang	Država	Rang	Država	Rang	Rang
Norveška	1	Singapur	1	Novi Zeland	1	SAD	1	Danska	1	Švedska
Finska	2	NR Koreja	2	Singapur	2	Australija	2	Danska	2	
Švicarska	3	Japan	3	Danska	3	Njemačka	3	Južna Koreja	3	Finska
Slovenija	9	Slovenija	13	Litva	14	Češka	29	Estonija	16	Slovenija
Estonija	12	Češka	14	Estonija	16	Estonija	32	Poljska	33	Češka
Češka	22	Estonija	29	Latvija	19	Slovenija	35	Slovenija	37	Estonija
Litva	25	Poljska	30	Poljska	33	Poljska	37	Litva	40	Hrvatska
Latvija	28	Latvija	35	Češka	35	Litva	40	Mađarska	45	Slovačka
Poljska	31	Hrvatska	36	Slovenija	40	Slovačka	41	Bugarska	47	Mađarska
Bugarska	32	Litva	37	Slovačka	42	Latvija	42	Slovačka	49	Latvija
Slovačka	36	Mađarska	38	Rumunjska	52	Mađarska	48	Češka	54	Poljska
Hrvatska	37	Slovačka	40	Mađarska	53	Bugarska	51	Hrvatska	55	Bugarska
Mađarska	39	Bugarska	44	Hrvatska	58	Rumunjska	52	Latvija	57	Litva
Rumunjska	42	Rumunjska	67	Bugarska	59	Hrvatska	68	Rumunjska	67	Rumunjska
Senegal	128	Niger	155	Venezuela	188	Haiti	138	Južni Sudan	191	Kongo
Mauritanija	129	Južni Sudan	156	Eritreja	189	Jemen	139	Niger	192	Čad
Jemen	130	Čad	157	Somalija	190	Čad	140	Somalija	193	Srednoafrička Republika

AKTUALNI POLOŽAJ HRVATSKE PREMA ODABRANIM GLOBALnim indeksima
(posljednje objavljeni izvještaji do svibnja 2019.)
(nastavak)

Država	Rang	Država	Rang	Travel and Tourism Competitiveness Index (Svjetski gospodarski forum)		The Inclusive Development Index (Svjetski gospodarski forum)	Rang	Država	Rang	Global Innovation Index (Ujedinjeni narodi)
				SDI - Mir, pravda i snažne institucije (Ujedinjeni narodi)	Digital Economy and Society Index (Europska komisija)- samo za članice EU					
Luksemburg	1	Danska	1	Španjolska	1	Norveška	1			Švicarska
Finska	2	Švedska	2	Francuska	2	Island	2			Nizozemska
UAE	3	Finska	3	Njemačka	3	Luksemburg	3			Švedska
Estonija	22	Estonija	9	Hrvatska	32	Češka	15			Estonija
Slovenija	24	Litva	13	Estonija	37	Slovenija	19			Češka
Češka	40	Slovenija	15	Češka	39	Slovačka	20			Slovenija
Poljska	44	Češka	17	Slovenija	41	Lička	22			Mađarska
Slovačka	49	Latvija	19	Bugarska	45	Estonija	23			Latvija
Litva	53	Slovačka	20	Poljska	46	Mađarska	24			Slovačka
Latvija	62	Hrvatska	22	Mađarska	49	Latvija	26			Bugarska
Hrvatska	66	Mađarska	23	Latvija	54	Poljska	27			Poljska
Rumunjska	71	Poljska	24	Litva	56	Hrvatska	32			Litva
Mađarska	73	Bugarska	26	Slovačka	59	Rumunjska	35			Hrvatska
Bugarska	86	Rumunjska	28	Rumunjska	68	Bugarska	36			Rumunjska
Venezuela	154	Bugarska	26	Burundi	134	Malavi	101			Burkina Faso
Čad	155	Grčka	27	Čad	135	Lesoto	102			Togo
Ruska Federacija	156	Rumunjska	28	Jemen	136	Mozambik	103			Jemen
										126

Global Human Capital Index

– Svjetski gospodarski forum

OPIS Indeks procjenjuje stupanj do kojeg su zemlje optimizirale svoj ljudski kapital u korist svojih gospodarstava i pojedinaca. Indeks ljudskoga kapitala otkriva određene nedostatke u svakoj zemlji i upućuje na perspektive.

Indeks pokazuje da je svijet u prosjeku razvio samo 62% svog ljudskoga kapitala. Ili, obrnuto, nacije zanemaruju ili gube u prosjeku 38% svojih talenata. Indeks pokazuje da je 25 zemalja iskoristilo više od 70% ljudskoga kapitala, a 14 zemalja manje od 50%, dok je većina između 50% i 70%.

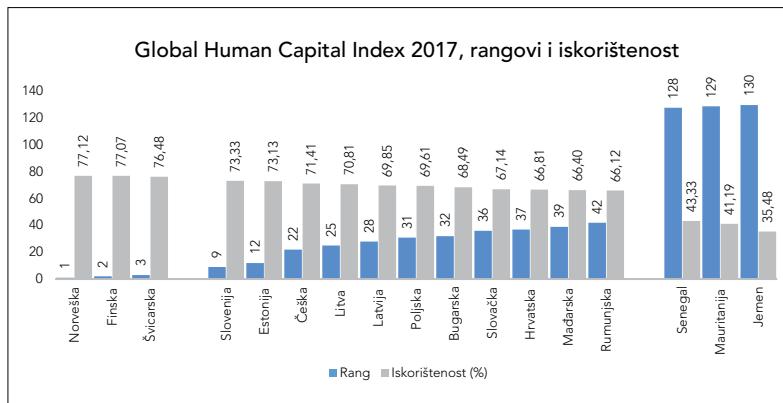
PODINDEKSI zajedno sadrže 44 indikatora (osam indikatora razvrstano je po dobnim skupinama):

1. **KAPACITET** – pismenost i numeričnost, udio učenika koji završe upisano primarno, sekundarno i tercijarno obrazovanje
2. **RASPODJELA** – stopa aktivnosti radne snage, rodni jaz zaposlenih, stopa nezaposlenosti, stopa podzaposlenosti
3. **RAZVOJ** – stopa upisa u primarno obrazovanje, kvaliteta ustanova primarnog obrazovanja, stopa upisa u sekundarno obrazovanje, rodni jaz u sekundarnom obrazovanju, stopa upisa u strukovnom obrazovanju, stopa upisa u tercijarnom obrazovanju, raznolikost vještina diplomanata, kvaliteta obrazovnog sustava, opseg obrazovanja zaposlenika
4. **KNOW-HOW** – udio visokoobrazovanih i srednjoobrazovanih, ekonomска kompleksnost, raspoloživost kvalificiranih radnika

NAJLOŠIJE Podindeks Raspodjеле (*Deployment*) (80. mjesto). Unutar njega najlošije je ocijenjena stopa aktivnosti u doboj skupini stanovništva starijeg od 65 godina, prema čemu je Hrvatska 123. najlošija zemlja svijeta.

NAJBOLJE Podindeks Razvoj (*Development*) (32. mjesto). Unutar toga podindeksa Hrvatska najbolje stoji kod rodnog jaza u sekundarnom obrazovanju gdje je prva u svijetu, no to prvo mjesto dijeli s većim brojem drugih zemalja (primjerice sve zemlje EU10 osim Bugarske dijele prvo mjesto).

U rangiranju 130 zemalja svijeta (2017.) Hrvatska je rangirana kao 37., sa 66,81% iskorištenosti svojih ljudskih potencijala, što je nešto više od svjetskoga prosjeka (62%). Kada se uspoređuje s državama EU10, Hrvatska je među najlošije ocijenjenima (lošije su samo Rumunjska i Mađarska). Među ovim zemljama najbolje je ocijenjena Slovenija koja je ujedno 9. najbolje ocijenjena zemlja svijeta.

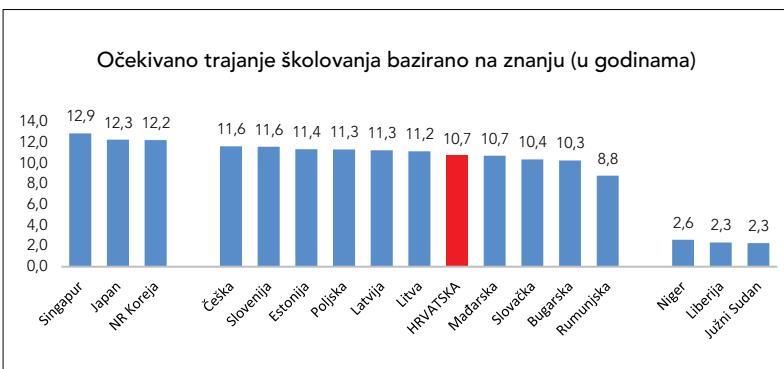
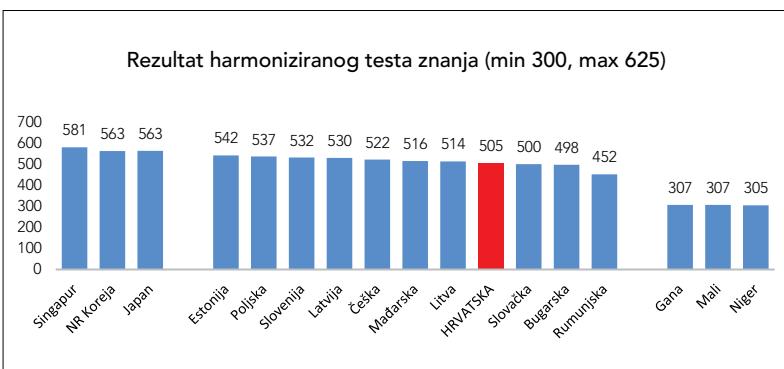
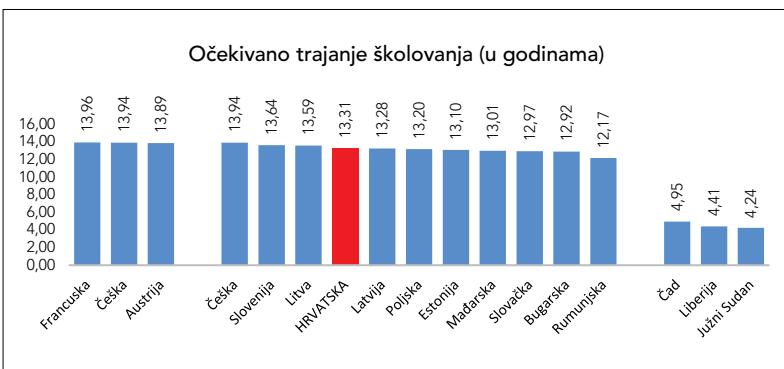
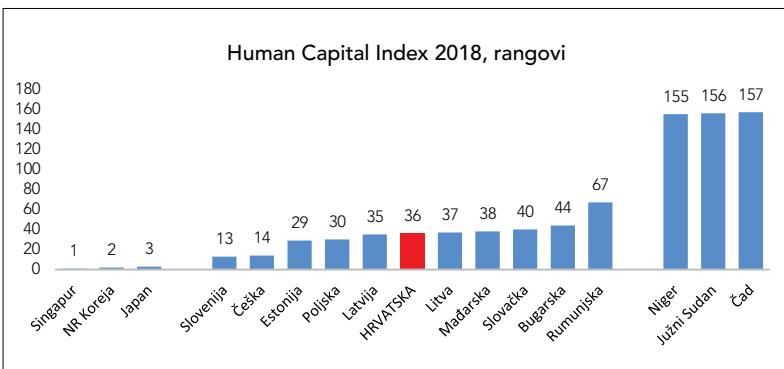
Human Capital Index – Svjetska banka

OPIS Svjetska je banka 2018. godine pokrenula Projekt ljudskog kapitala radi pouzdanog mjerjenja ljudskog kapitala u svakoj zemlji, s namjerom da zemljama pomogne u izvršavanju ključnih ulaganja u taj oblik kapitala. Indeks mjeri količinu ljudskog kapitala koje dijete rođeno danas može postići u dobi od 18 godina. Indeks je izrađen za 157 zemalja svijeta, a njegova vrijednost može iznositi od nula do 1.

SASTAVNICE

- **NAJBOLJE OČEKIVANO PREŽIVLJAVANJE DO 5. GODINE ŽIVOTA**
U Hrvatskoj se ocjenjuje da se za svako dijete očekuje da će doživjeti petu godinu života, a Hrvatska se nalazi među 32 zemlje ocijenjene na isti način.
- **STOPA PREŽIVLJAVANJA ODRASLIH**
Stopa preživljavanja odraslih iznosi 91%, što znači da se za 91% petnaestogodišnjaka očekuje da će doživjeti 60 godina. Prema tom su pokazatelju od Hrvatske bolje 42 zemalje, a devet zemalja ima isti rezultat. U odnosu na zemlje EU10, Hrvatska je po tom pokazatelju lošija samo od Slovenije i Češke.
- **OČEKIVANO TRAJANJE ŠKOLOVANJA**
Hrvatska je na 33. mjestu s 13,3 godine. To znači da u Hrvatskoj dijete koje započinje školovanje u dobi od 4 godine može očekivati da će provesti 13,3 godine u obrazovanju do svog 18. rođendana. Najdulje očekivano školovanje ima Francuska s 14,0 godina, a najmanje Južni Sudan s 4,2 godine.
- **NAJLOŠIJE OČEKIVANO TRAJANJE ŠKOLOVANJA TEMELJENO NA ZNANJU**
Ocijenjeno je da se u Hrvatskoj za prosječne 13,3 godine školovanja stekne znanje koje bi se trebalo steći u 10,7 godina školovanja. Prema raskoraku u broju godina provedenih u školovanju i kvaliteti naučenog, Hrvatska je 112. zemlja na svijetu s raskorakom od 2,6 godina.
- **REZULTAT HARMONIZIRANOG TESTA ZNANJA**
Prema rezultatu harmoniziranog testa znanja, Hrvatska je 36. po rangu s 505 bodova (300 minimum, a 625 maksimum), a najbolja je zemlja Singapur s 581 bodom.

Hrvatska se nalazi u gornjoj četvrtini zemalja s vrijednošću indeksa 0,72, a od nje su bolje 34 zemlje. To znači da će prosječno dijete koje se danas rodi u Hrvatskoj postići u trenutku punoljetnosti 72% svoje produktivnosti ako iskoristi pun kapacitet mogućeg obrazovanja i zdravlja. **U usporedbi sa zemljama EU10, od Hrvatske su bolje ocijenjene Slovenija, Češka, Estonija i Poljska.** Latvija ima isti indeks, a preostalih je pet zemalja iz skupine EU10 nešto lošije rangirano od Hrvatske, pri čemu odskače Rumunjska (0,60) koja je tek 67.

Global Competitiveness Index 4.0

– Svjetski gospodarski forum

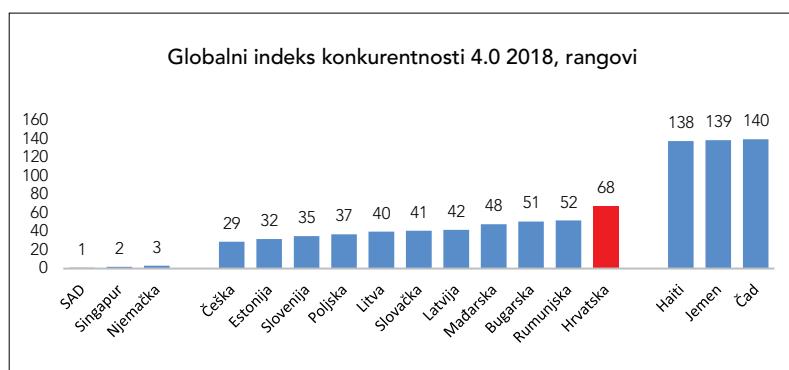
OPIS Indeks definira konkurentnost kao skup institucija, politika i čimbenika koji određuju razinu produktivnosti neke zemlje, a razina produktivnosti određuje razinu prosperiteta koju gospodarstvo može postići. Razina produktivnosti također određuje stope povrata dobivenih ulaganjem u gospodarstvo, što je temeljni pokretač njezinih stopa rasta. Drugim riječima, konkurentna ekonomija s vremenom raste brže.

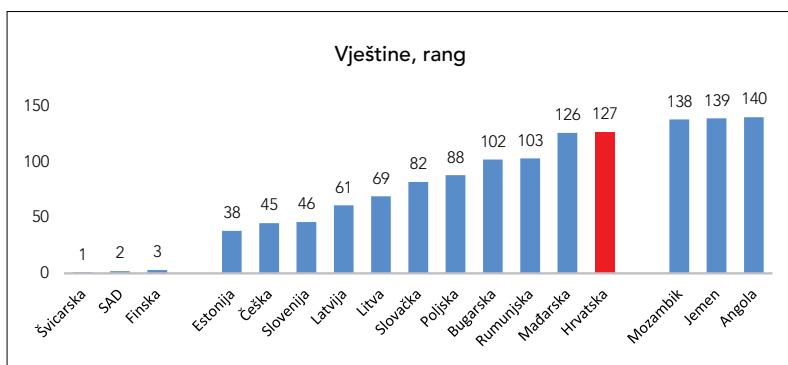
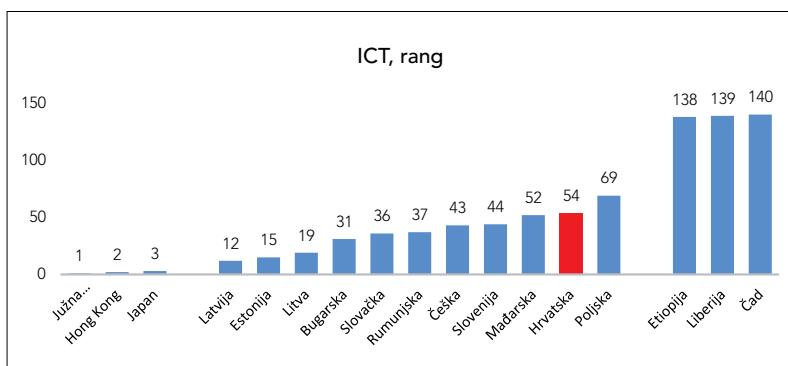
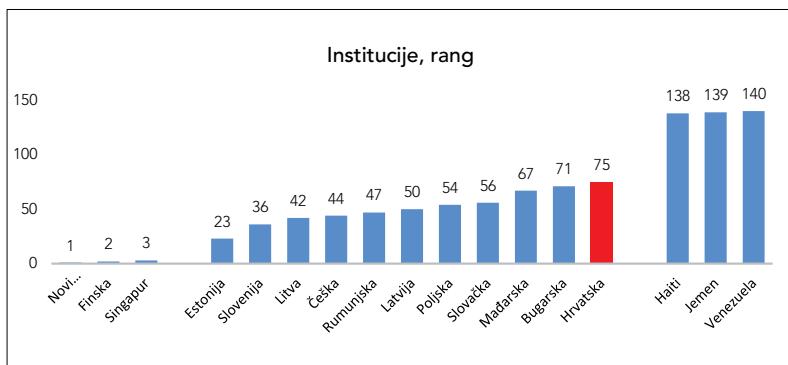
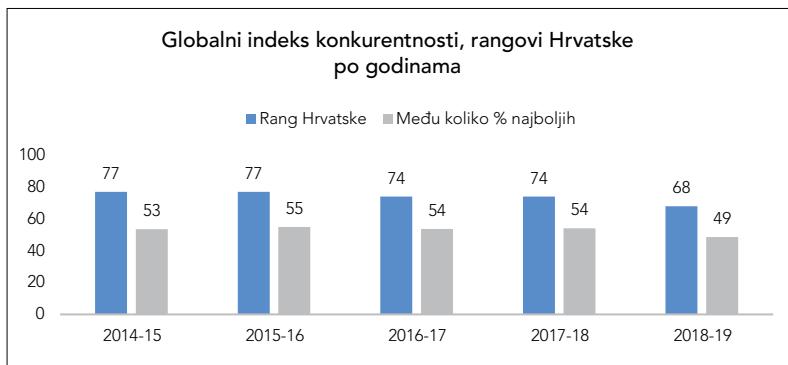
SASTAVNICE Indeks se sastoji od 12 stupova: institucije, infrastruktura, ICT, makroekonomski stabilnost, zdravlje, vještine, tržište proizvoda, tržište rada, finansijski sustav, veličina tržišta, dinamičnost poslovanja, kapacitiranost za inovacije.

NAJBOLJE Infrastruktura (36. mjesto) i Zdravlje (51. mjesto)

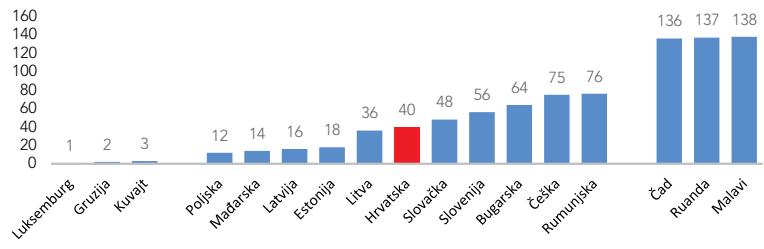
NAJLOŠIJE Makroekonomski stabilnost (106. mjesto) i Tržište rada (96.)

Hrvatska se nalazi na 68. mjestu od 140 zemalja. Sve države EU10 imaju bolji rang, najbolja je Češka (29.), Bugarska i Rumunjska su najlošije države među EU10, a bolje su za 16 odnosno 17 mjesta od Hrvatske.

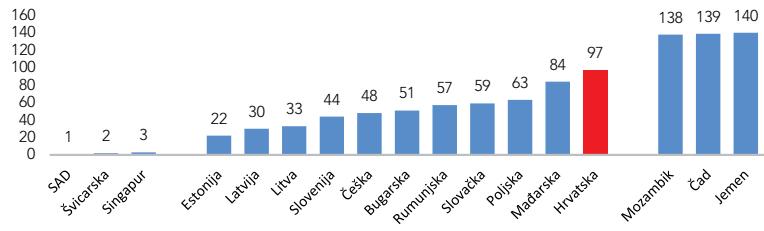

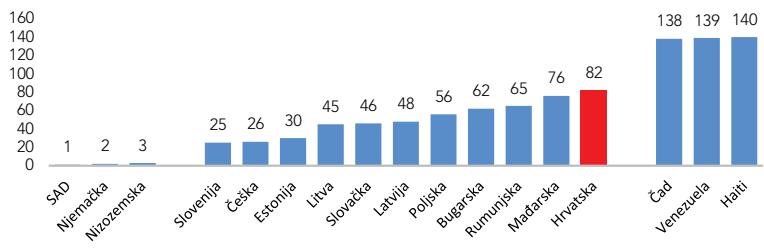
Omjer broja učenika i učitelja u osnovnoj školi, rang

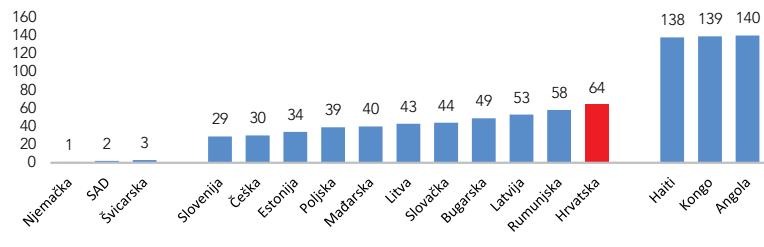
Tržište rada, rang

Poslovna dinamika, rang

Kapacitiranost za inovacije, rang

Doing Business – Svjetska banka

OPIS Istraživanje poslovnih praksi Svjetske banke *Doing Business* pokazuje koliko je lako ili teško lokalnom poduzetniku otvarati i voditi SME tvrtke u skladu s pozitivnim propisima.

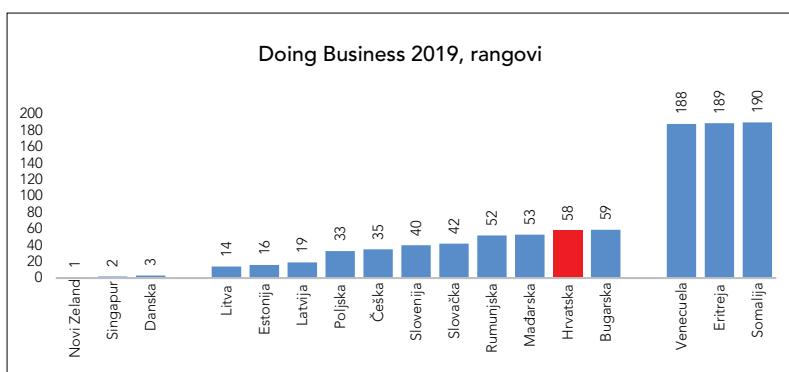
Dvije dimenzije: 1. rang i 2. razina poslovne prakse u odnosu na hipotetski najbolju svjetsku praksu.

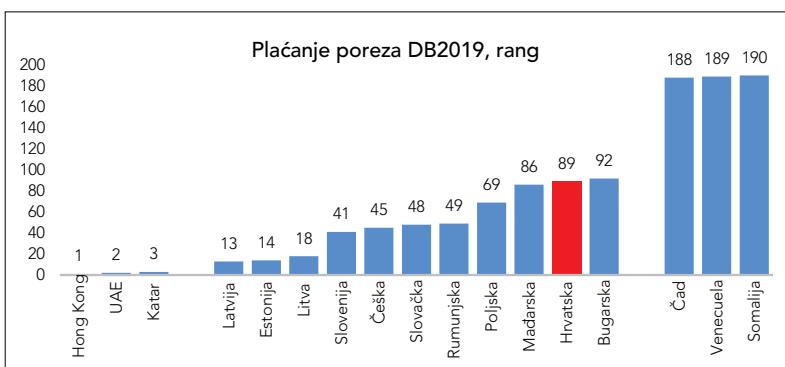
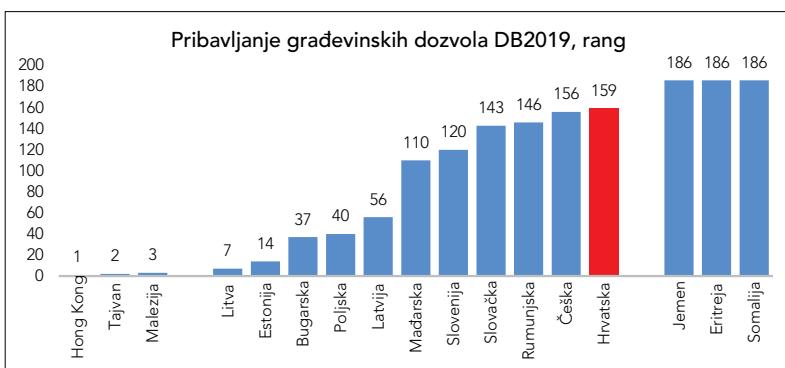
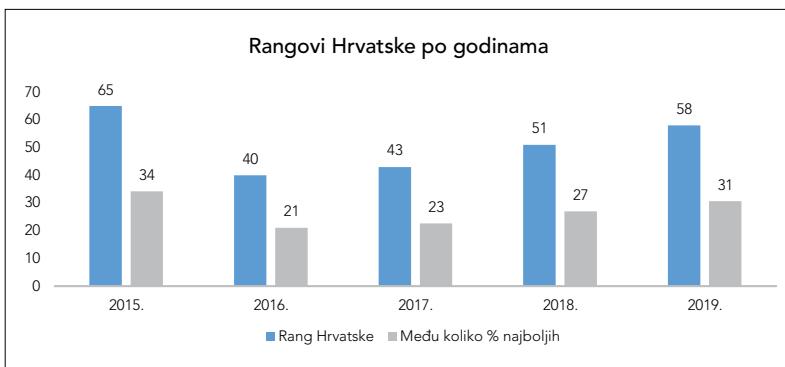
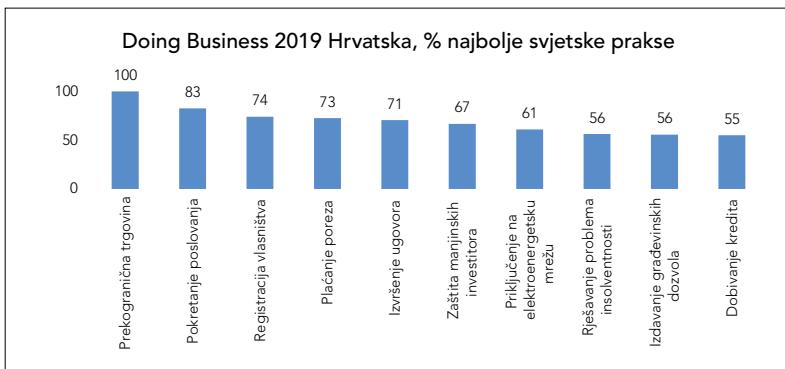
SASTAVNICE 10 područja u životnom ciklusu poslovanja: pokretanje poslovanja, pribavljanje građevinskih dozvola, priključenje na električnu mrežu, upis prava vlasništva, dobivanje kredita, zaštita manjinskih ulagača, plaćanje poreza, prekogranična trgovina, izvršenje ugovora i rješavanje problema insolventnosti.

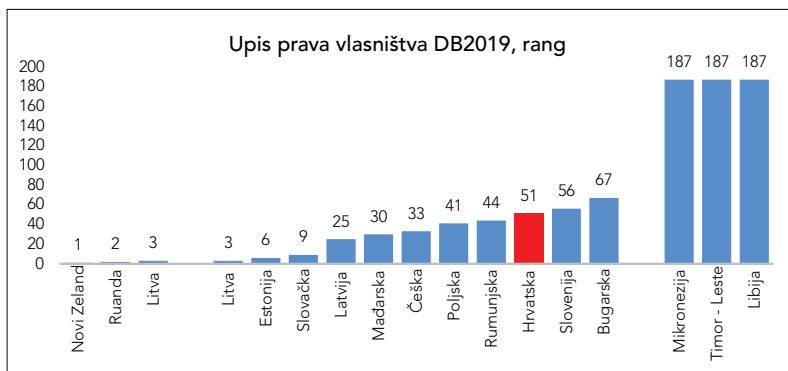
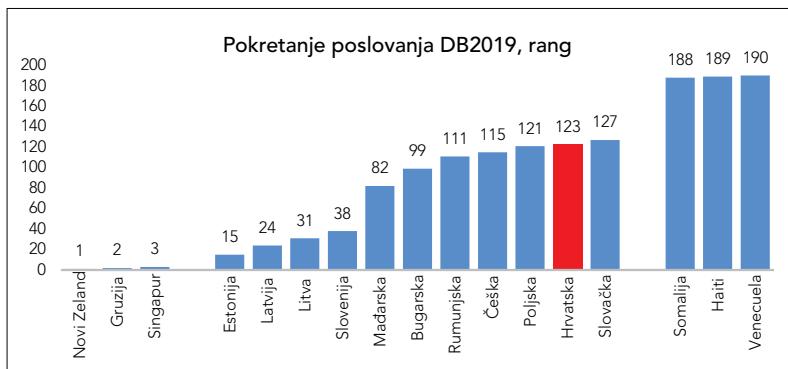
NAJBOLJE Prekogranična trgovina (1.), Izvršenje ugovora (25.), Zaštita manjinskih investitora (38.)

NAJLOŠIJE Izdavanje građevinskih dozvola (159.), Pokretanje poslovanja (123.) i Plaćanje poreza (89.)

Hrvatska je na 58. mjestu od 190 zemalja, najlošija je od svih zemalja EU10 osim Bugarske.

E-Government Development Index (EGDI)

– Ujedinjeni narodi

OPIS *E-Government Development Indeks (EGDI)* osmišljen je u UN-u kao važan pokazatelj ostvarivanja ciljeva zemalja članica (193 zemlje) utvrđenih rezolucijom Glavne skupštine 66/288 pod nazivom „Budućnost koju želimo“. Uz procjenu stupnja razvoja mrežnih stranica u zemlji, EGDI obuhvaća i druge važne odrednice informatizacije uključujući razvijenost infrastrukture i dosegnutu razinu obrazovanja, što oslikava način na koji zemlja koristi informacijske tehnologije za bolji pristup i uključenost svojih građana. EGDI se objavljuje od 2001. godine, s tim da se od 2008. godine redovit izračun provodi svake dvije godine. Metodologija je postupno mijenjana i prilagođavana, pa su tako u HCI od 2014. godine dodane dvije nove stavke, a u nekoliko je navrata mijenjana definicija (obuhvat) pojma e-government.

SASTAVNICE

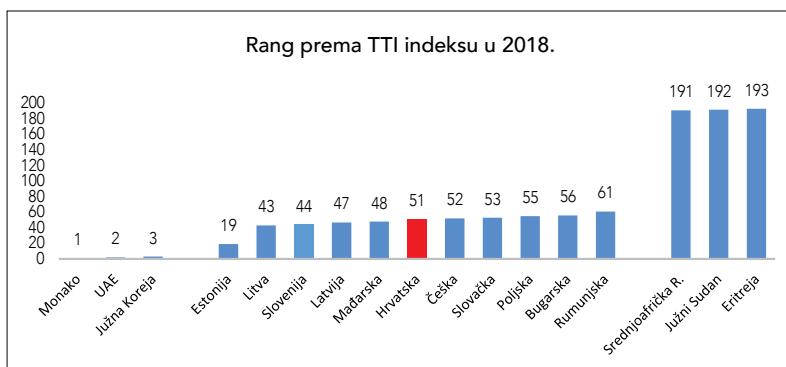
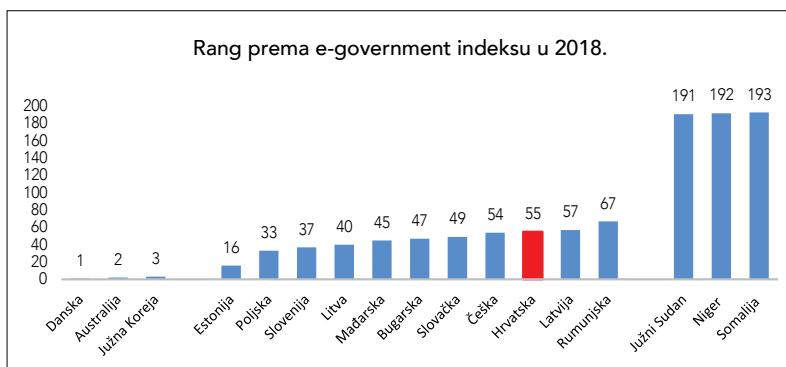
- **TII (Telecommunication Infrastructure Indeks)** – telekomunikacijska povezanost
  - broj korisnika interneta na 100 stanovnika
  - broj fiksnih telefonskih korisnika na 100 stanovnika
  - mobilni pretplatnici na 100 stanovnika
  - aktivni mobilni širokopojasni pretplatnici
  - broj fiksnih širokopojasnih pretplatnika na 100 stanovnika
- **HCI (Human Capital Indeks)** – stupanj razvoja ljudskih kapaciteta
  - postotak pismenog stanovništva starijeg od 15 godina
  - postotak stanovništva uključenog u osnovno, srednje i visoko školovanje
  - očekivane godine školovanja
  - prosječan broj godina završenog školovanja za populaciju stariju od 25 godina
- **OSI (Online Service Indeks)** – pružanje online usluga
  - temelji se na upitniku od 140 pitanja koja se odnose na:
    - „informacije o“ (zakonodavstvo, politike, troškovi)
    - „postojanje nečeg“ (primjerice sredstava socijalnog umrežavanja, ažuriranih informacija na portalu, javnih prostora s Wi-Fijem)
    - „mogućnosti za nešto“ (uraditi nešto mrežno, primjerice obaviti transakciju)

EGDI dijeli zemlje u tri skupine, ovisno o razvijenosti e-poslovanja, i to na zemlje s:

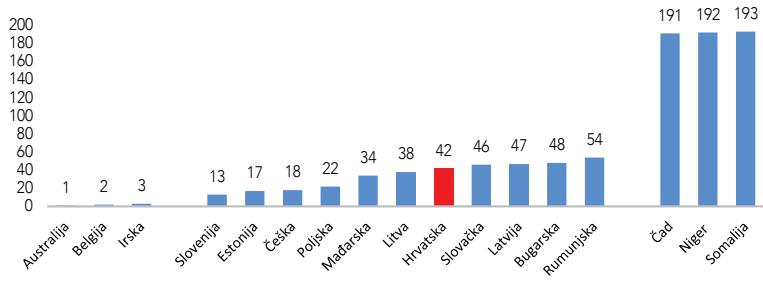
- **vrlo visokim** EGDI-jem (vrijednost indeksa veća od 0,75) – 40 zemalja u 2018. godini
- **visokim** EGDI-jem (između 0,50 i 0,75) – 71 zemlja u 2018. (tu se nalazi i Hrvatska)
- **srednjim** EGDI-jem (između 0,25 i 0,50) – 66 zemalja u 2018.
- **niskim** EGDI-jem (vrijednost indeksa manja od 0,25) – 16 zemalja u 2018.

Hrvatska se prema EGDI-ju (55. mjesto) nalazi na relativno lošoj poziciji, prema vrijednosti tog indeksa ispod je prosjeka europskih zemalja te pri dnu zemalja EU 10. Promatrano prema podindeksima na svjetskoj rang-listi Hrvatska je **najbolje** pozicionirana kod HCl-ja (42. mjesto), a potom kod TII-ja (51.), a **najlošija** je kod OSI-ja (76. mjesto). Uzimajući u obzir prosjek svih europskih zemalja, Hrvatska se u EGDI-ju i u svim njegovim podindeksima trenutno pozicionira ispod prosjeka. U okviru zemalja EU 10, vrijednosti indeksa više od europskog prosjeka bilježe Estonija i Poljska kod EGDI-ja, Litva, Estonija, Slovenija i Poljska kod OSI-ja, Estonija, Češka, Slovenija i Poljska kod HCl-ja te jedino Estonija kod TII podindeksa.

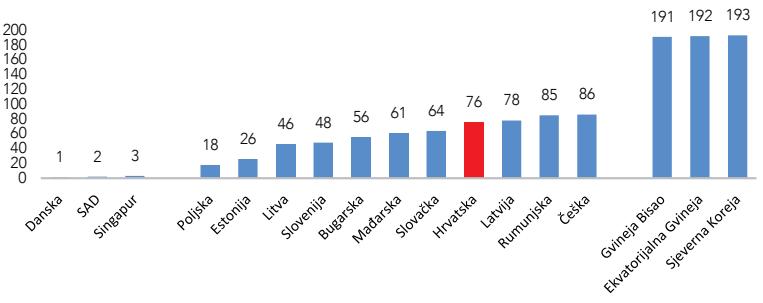
Kada se promatraju podaci u 2018. u odnosu na 2008. godinu, među svim analiziranim zemljama najviše su u rangu nazadovali Lesoto (za 53 mesta) i Jordan (za 48 mesta), dok je istodobno napredak veći od sto mesta zabilježen kod Monaka (za 155 mesta) i San Marina (107 mesta). Hrvatska je u tom razdoblju nazadovala za osam mesta.

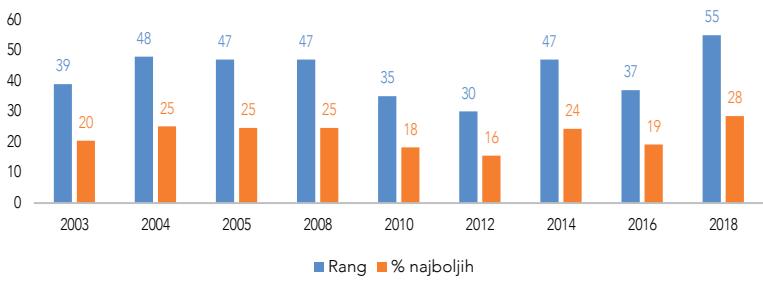
Rang prema HCl indeksu u 2018.

Rang prema OSI indeksu u 2018.

Položaj Hrvatske prema EGDI indeksu

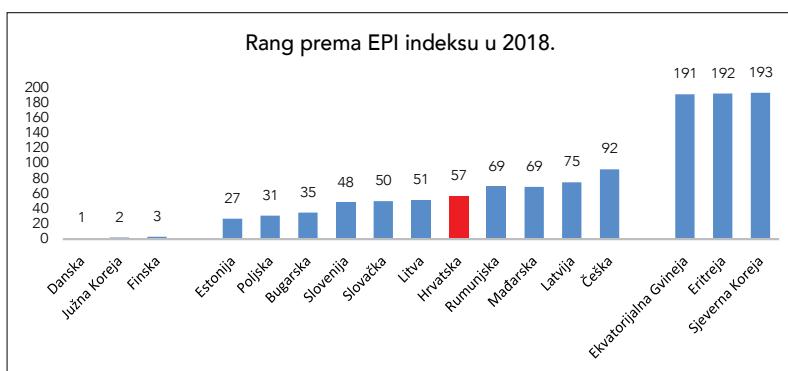

Dopunski indeks E-participation Index (EPI)

E-Participation Index (EPI) predstavlja dopunu EGDI-ju u dijelu koji se odnosi na ocjenu situacije kako vlada koristi *online* usluge u pružanju svojih usluga i informacija te u postupku odlučivanja. Time pokriva sljedeća tri područja:

- **E-informiranje:** pružanje građanima javnih informacija i pristup informacijama na zahtjev ili bez zahtjeva
- **E-konzultacije:** omogućavanje doprinosa građana u javnim politikama i uslugama
- **E-odlučivanje:** jačanje snage građana u dizajniranju političkih opcija i utjecaju na modalitete pružanja usluga.

Hrvatska se prema posljednjem mjerenu nalazi među 62 zemlje s vrlo visokim EPI-jem (vrijednost indeksa veća od 0,75), a u toj su grupi od sličnih zemalja još Bugarska, Estonija, Litva, Poljska, Slovačka i Slovenija. Ostale EU 10 zemlje nalaze se u grupi zemalja visokog EPI-ja (vrijednost između 0,50 i 0,75).

Sustainable Development Index (SDGI) – Ujedinjeni narodi

OPIS Dana 25. rujna 2015. godine Opća skupština UN-a usvojila je rezoluciju *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development* kojom je definirano **17 ciljeva održivog razvoja i 169 podciljeva**. SDG indeks od 2016. godine izrađuju Bertelsmann Stiftung i the Sustainable Development Solutions Network (SDSN) pod vodstvom specijalnog savjetnika UN-a prof. Jeffreyja Sachsa, pri čemu zbog revizije indikatora, podataka i metodoloških promjena skorovi i rangiranja u 2018. nisu usporedivi s onima iz 2016. i 2017. godine. Tako je u 2016. SDG indeks imao 60 globalnih indikatora, u 2017. 83 indikatora te u 2018. godini 88 indikatora. Stoga promjena ranga države ne mora neminovno značiti i promjenu u dinamici provedbe postavljenih ciljeva. Tako ukupan skor indeksa za Švedsku (85) u 2018. godini upućuje na to da je ta zemlja u prosjeku 85% na putu ostvarivanja najboljeg mogućeg skora u ostvarivanju 17 ciljeva održivog razvoja (minimalni skor je 0, a maksimalni 100).

SASTAVNICE

Globalni ciljevi održivog razvoja su:

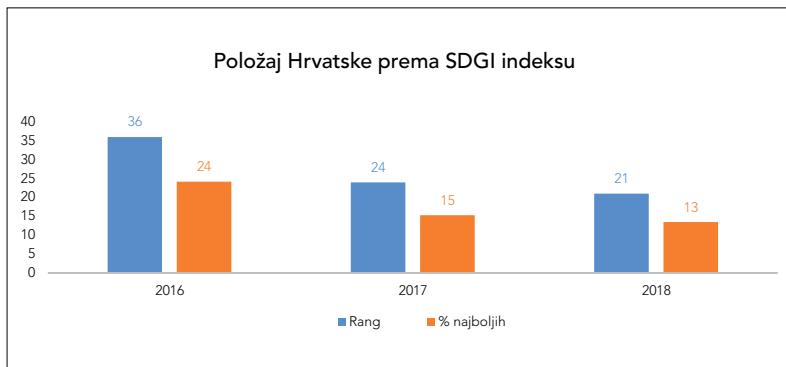
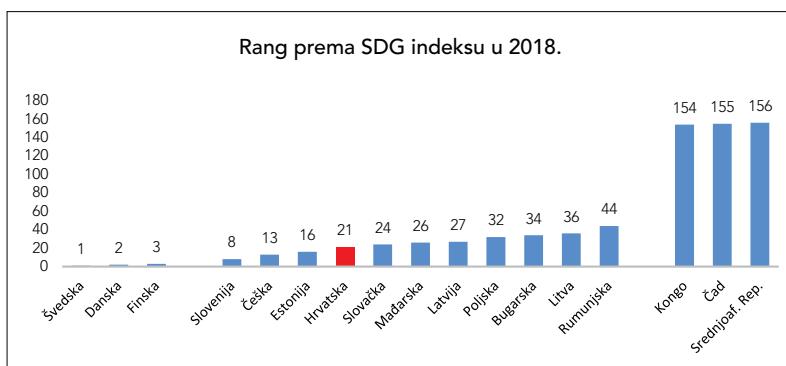
1. Iskorijeniti siromaštvo svuda i u svim oblicima (**Hrvatska je 72.**)
2. Iskorijeniti glad, postići sigurnost hrane i poboljšanu ishranu te promicati održivu poljoprivredu (**Hrvatska je 15.**)
3. Zdravlje – Osigurati zdrav život i promicati blagostanje za ljude svih generacija (**Hrvatska je 39.**)
4. Osigurati uključivo i kvalitetno obrazovanje te promicati mogućnosti cjeloživotnog učenja (**Hrvatska je 58.**)
5. Postići rodnu ravnopravnost i osnažiti sve žene i djevojke (**Hrvatska je 61.**)
6. Osiugrati pristup pitkoj vodi za sve, održivo upravljati vodama te osigurati higijenske uvjete za sve (**Hrvatska je 72.**)
7. Osiugrati pristup pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve (**Hrvatska je 60.**)
8. Promicati uključiv i održiv gospodarski rast, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve (**Hrvatska je 53.**)
9. Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost (**Hrvatska je 36.**)
10. Smanjiti nejednakost unutar države i među njima (**Hrvatska je 46.**)
11. Učiniti gradove i naselja uključivima, sigurnima, prilagodljivima i održivima (**Hrvatska je 53.**)
12. Osiugrati održive oblike potrošnje i proizvodnje (**Hrvatska je 104.**)
13. Poduzeti hitne akcije u borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica (**Hrvatska je 20.**)
14. Očuvati i održivo koristiti oceane, mora i morske resurse za održiv razvoj (**Hrvatska je 2.**)
15. Zaštititi, uspostaviti i promicati održivo korištenje kopnenih ekosustava, održivo upravljati šumama, suzbiti dezertifikaciju, zaustaviti degradaciju tla te spriječiti uništavanje biološke raznolikosti (**Hrvatska je 13.**)

16. Promicati miroljubiva i uključiva društva za održivi razvoj, osigurati pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama (**Hrvatska je 66.**)
17. Ojačati načine provedbe te učvrstiti globalno partnerstvo za održivi razvoj (**Hrvatska je 34.**)

Hrvatska se prema SDG indeksu nalazila u 2018. godini na 21. mjestu među 156 zemalja za koje postoji relevantan izračun. Interpretacija je indeksa da je Hrvatska u 2018. godini ostvarila 76,5% postavljenih ciljeva.

Zemlje srednje i istočne Europe (EU10) bilježe u 2018. prosječnu vrijednost EGDI-ja od 75,3, što bi ih skupno svrstalo na 26. mjesto među analiziranim zemljama.

Promatrano u **kontekstu ostvarivanja** svih 17 SDG ciljeva, Hrvatska jako loše stoji upravo u cilju 16, sa samo 66% ostvarenja – lošija od toga je tek u ostvarivanju cilja 9 (Izgraditi prilagodljivu infrastrukturu, promicati uključivu i održivu industrijalizaciju i poticati inovativnost), gdje je na 51% ostvarenja, dok je **prema rangu** (66. mjesto u svijetu) lošije rangirana samo kod cilja 12 (odgovorna potrošnja i proizvodnja), gdje je na 104. mjestu u svijetu i kod ciljeva 1. i 6. (iskorjenjivanje siromaštva te pitka voda i higijenski uvjeti), po kojima je 72. u svijetu.

Indeks za Cilj 16.: Mir, pravda i snažne institucije

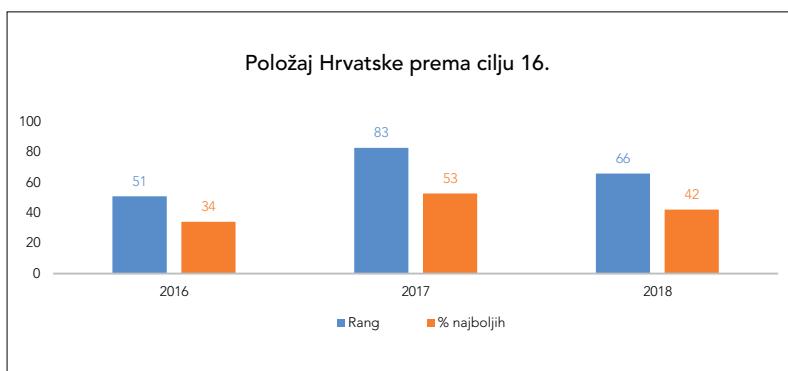
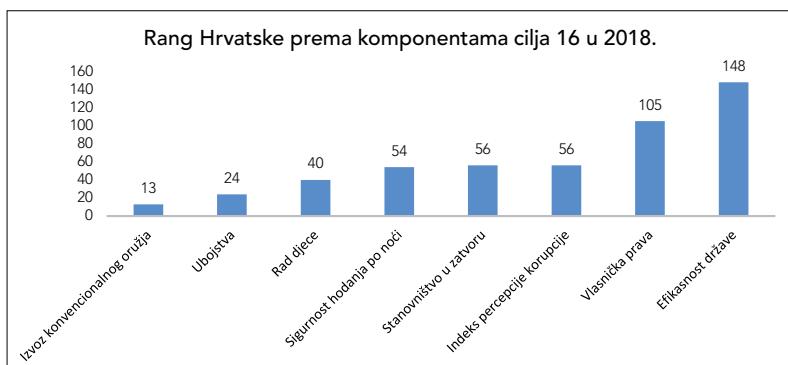
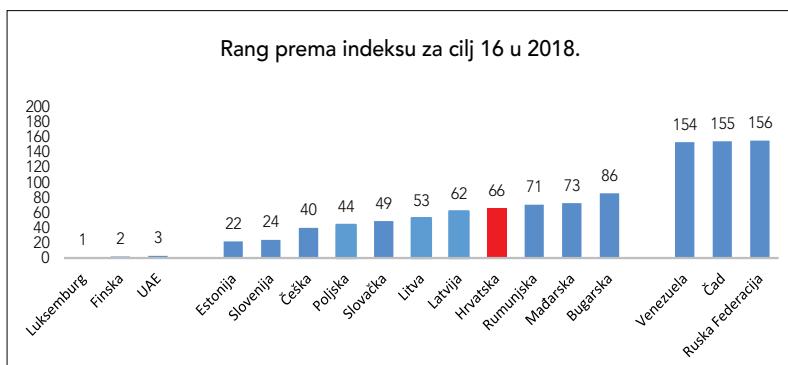
Promicati mirna i uključiva društva za održivi razvoj, omogućiti pristup pravdi za sve i izgraditi učinkovite, odgovorne i uključive institucije na svim razinama.

Podciljevi:

1. Znatno smanjiti sve oblike nasilja i povezanih stopa smrtnosti posvuda.
2. Okončati zlostavljanje, eksploraciju, trgovinu ljudima i sve oblike nasilja nad djecom i mučenja djece.
3. Promicati vladavinu prava na nacionalnoj i međunarodnoj razini i osigurati jednak pristup pravdi za sve.
4. Do 2030. godine znatno smanjiti nezakonite finansijske i oružane tokove, ojačati oporavak i povrat ukradenih sredstava i boriti se protiv svih oblika organiziranog kriminala.
5. Znatno smanjiti korupciju i podmićivanje u svim njihovim oblicima.
6. Razviti učinkovite, odgovorne i transparentne institucije na svim razinama.
7. Osigurati odgovorno, uključivo, participativno i reprezentativno donošenje odluka na svim razinama.
8. Proširiti i ojačati sudjelovanje zemalja u razvoju u institucijama globalnog upravljanja.
9. Do 2030. osigurati pravni identitet za sve, uključujući registraciju rođenja.
10. Osigurati javni pristup informacijama i zaštititi temeljne slobode, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i međunarodnim sporazumima
  - a) Jačanje relevantnih nacionalnih institucija, uključujući putem međunarodne suradnje, za izgradnju kapaciteta na svim razinama, posebno u zemljama u razvoju, radi sprječavanja nasilja i borbe protiv terorizma i kriminala
  - b) Promicati i provoditi nediskriminatorne zakone i politike za održivi razvoj

Prema SDG INDEKSU 2018. UN-a, Hrvatska se u području 16 MIR, PRAVDA I SNAŽNE INSTITUCIJE nalazila na 66. mjestu od 156 zemalja (s ostvarenjem od 66%), što je relativno loše jer se prema GLOBALNOM SDG INDEKSU (obuhvaća ukupno 17 područja ostvarivanja ciljeva održivog rasta – *sustainable development goals*) u 2018. godini nalazila na 21. mjestu s prosječnim ostvarivanjem ciljeva od 76,5%. U odnosu na EU 10 zemlje Hrvatska je bila bolje pozicionirana od Rumunjske, Mađarske i Bugarske, što je identično kao i godinu dana prije.

Od devet pokazatelja kojima se vrednuje ispunjavanje cilja 16 Hrvatska kudikamo najlošije rezultate ima u efikasnosti države (*Government efficiency*, po čemu je tek 148. u svijetu) i u ostvarivanju vlasničkih prava (*Property rights*, po čemu je rangirana na 105. mjestu). Pritom se učinkovitost vlade procjenjuje na temelju ankete koja obuhvaća pitanja o rastrošnosti vladine potrošnje, teretu administrativne regulative, učinkovitosti pravnog okvira u rješavanju sporova i osporavanja propisa te transparentnosti kod donošenja odluka vlade. Istodobno, kod pokazatelja *Property rights* ispitanici odgovaraju na pitanja o zaštiti vlasničkih prava i prava intelektualnog vlasništva. Riječ je upravo o područjima važnim za razvoj gospodarske aktivnosti i konkurentnosti zemlje, stoga ne čudi i istodobno loš plasman Hrvatske u mjerljima razine konkurentnosti kod drugih relevantnih institucija.

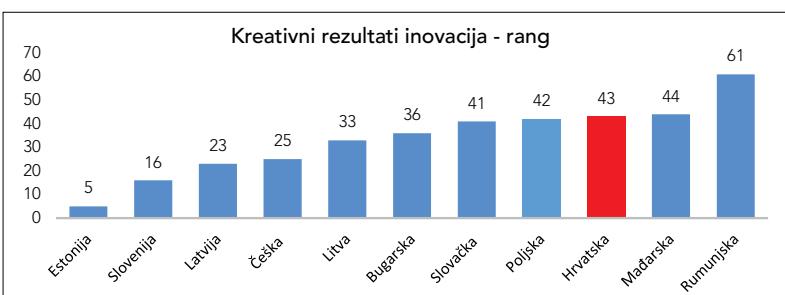
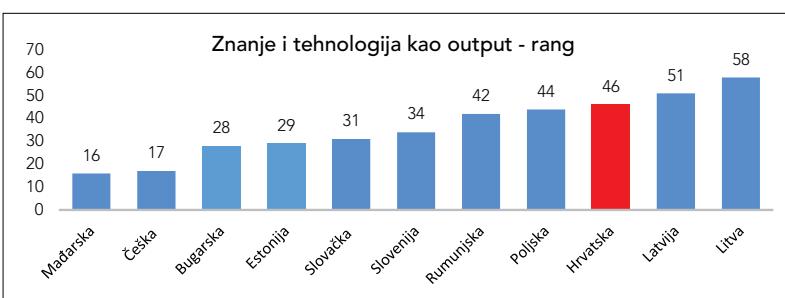
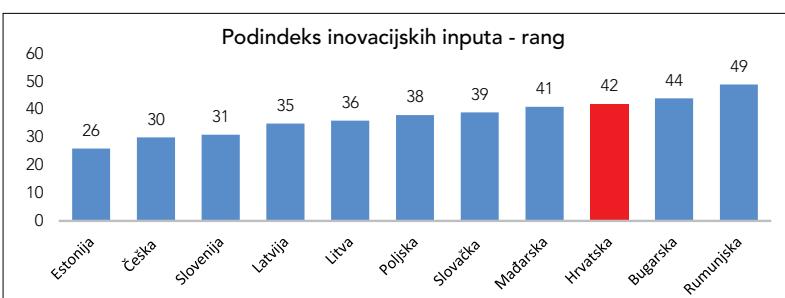
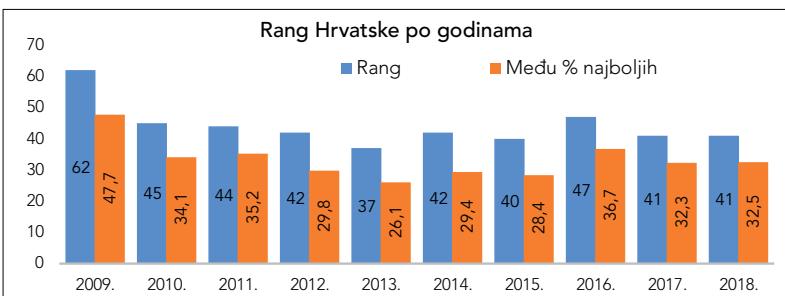
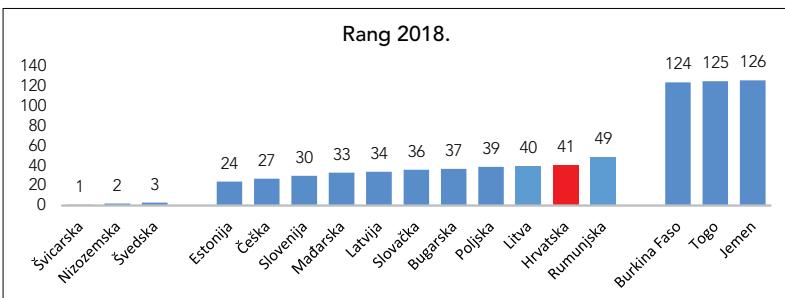
Global Innovation Index (GII) – Ujedinjeni narodi

OPIS Projekt Globalnog indeksa inovacija pokrenut je 2007. godine radi pronalaženja detaljnijeg i boljeg mjerena korištenja inovacija u pojedinim zemljama od samog broja patenata, broja istraživačkih članaka ili izdataka za istraživanja i razvoj. GII pomaže u stvaranju okružja u kojem se inovacijski faktori kontinuirano vrednuju, a koristi i za bolju percepciju korelacije inovacija i gospodarskog rasta.

SASTAVNICE

- **UKUPAN GII REZULTAT** Prosjek podindeksa inovacijskih inputa i podindeksa inovacijskih outputa.
- **PODINDEKS INOVACIJSKIH INPUTA** Ovaj podindeks se sastoji od pet ulaznih stupova nacionalnog gospodarstva koji omogućuju inovativne aktivnosti: institucija, ljudskog kapitala i istraživanja, infrastrukture, sofisticiranosti tržista i poslovne sofisticiranosti. **NAJBOLJE** Najbolji rang Hrvatska zauzima kod infrastrukture (34), i to kod podstupova ekološke održivosti gospodarstva gdje je 14. te kod korištenja ICT-ja gdje je 31. **NAJLOŠIJE** Hrvatska istodobno najlošije stoji kod sofisticiranosti tržista gdje je kod podstupa kreditne aktivnosti na vrlo lošem 100. mjestu.
- **PODINDEKS INOVACIJSKIH OUTPUTA** Ovaj podindeks pruža informacije o rezultatima inovativnih aktivnosti u gospodarstvu. Postoje dva stupa rezultata: znanje i tehnologija i kreativni rezultati. Kod oba stupa Hrvatska stoji podjednako (46. i 43. mjesto), a najbolje pozicije pri tome zauzima kod broja stručnih i znanstvenih članaka, broja ISO 9001 certifikata, izvoza kulturnih i kreativnih sadržaja te udjela tiskarske djelatnosti u prerađivačkoj industriji (svi ti pokazatelji obrađeni su relativno, u omjeru s drugim pokazateljima).
- **OMJER UČINKOVITOSTI INOVACIJA** Riječ je o omjeru rezultata podindeksa inputa i rezultata podindeksa outputa. On pokazuje koliko inovacija proizlazi iz pojedine zemlje s obzirom na raspoložive inpute.

I kod inovacijskih *inputa* i kod inovacijskih *outputa* Hrvatska stoji relativno loše u odnosu na članice EU10. Po ukupnom rangu je predzadnja, bolja samo od Rumunjske, po inovacijskim inputima bolja je od Rumunjske i Bugarske, a kod outputa od Rumunjske i Litve. Kada se promatraju pojedini podstupovi, Hrvatska najlošiju poziciju zauzima kod poslovne sofisticiranosti, a najbolju kod infrastrukture gdje je četvrta. Po oba pod stupa inovacijskih outputa Hrvatska je na devetom mjestu kada se promatra svih jedanaest zemalja, što pokazuje nešto lošiji omjer učinkovitosti inovacija u odnosu na članice EU10.

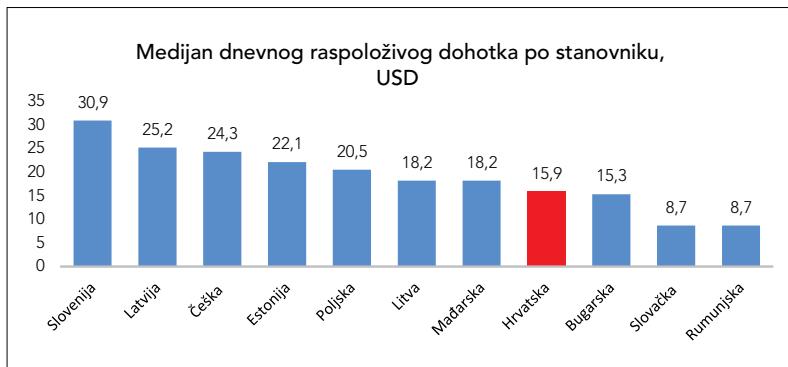
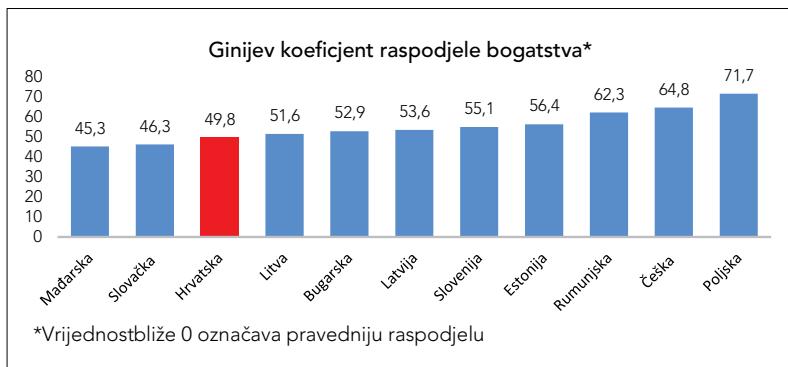
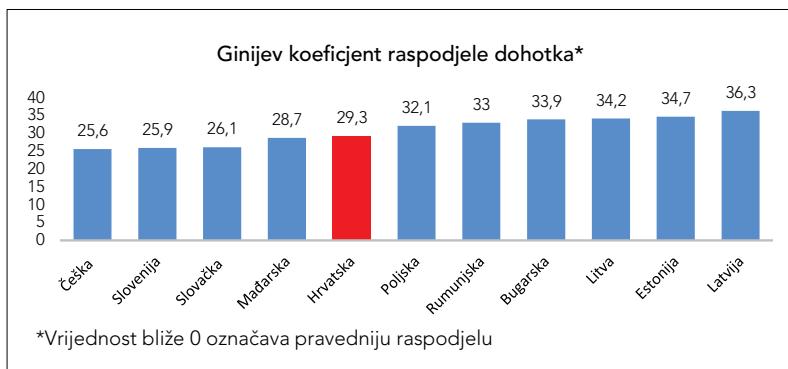
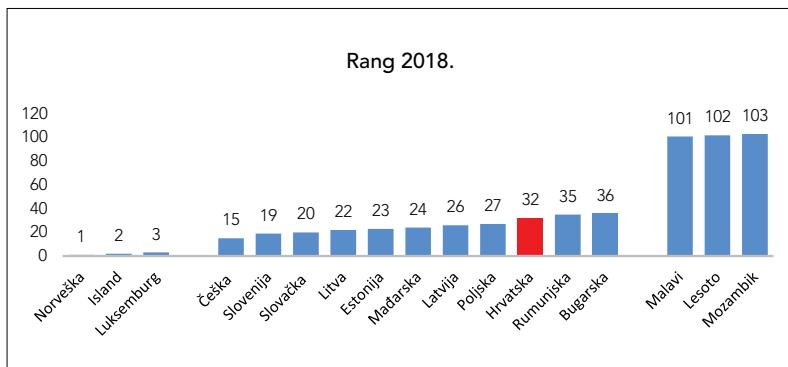
Inclusive Development Index – Svjetski gospodarski forum

OPIS Unatoč rastu BDP-a, u mnogim razvijenim i manje razvijenim gospodarstvima prisutan je spor rast životnog standarda i rast nejednakosti među populacijom koji pridonose političkoj polarizaciji i eroziji socijalne kohezije. Stoga je napravljen Indeks koji identificira kvalitetu ekonomske politike i institucionalnog okvira njihovim doprinosom dinamičnjem rastu, ali i široj društvenoj participaciji u tom rastu.

SASTAVNICE

- Važno je napomenuti da Indeks odvojeno promatra razvijene zemlje i zemlje u razvoju, pri čemu se Hrvatska svrstava među zemlje u razvoju te sastavnice Indeksa prikazuju položaj Hrvatske među tim zemljama. Pojedine članice EU10 su istodobno svrstane među razvijene zemlje pa je njihov položaj u odnosu na njihovu grupu zemalja neusporediv s položajem Hrvatske.
- **RAST I RAZVOJ** Ovaj dio Indeksa obuhvaća četiri pokazatelja: BDP po stanovniku, produktivnost, očekivano trajanje života i stopu zaposlenosti. Po prva tri pokazatelja Hrvatska je među 20% najboljih zemalja u razvoju, dok je prema poslednjem među 20% najlošijih, što znatno kvari položaj po ovoj sastavniči Indeksa.
- **NAJBOLJE UKLJUČENOST** Ova sastavnica Indeksa se također sastoji od četiri pokazatelja: Ginijeva koeficijenta raspodjele neto dohotka, stope rizika od siromaštva, Ginijeva koeficijenta raspodjele bogatstva te medijana dnevног dohotka po stanovniku. Kod svih ovih pokazatelja Hrvatska se nalazi među 20% najboljih zemalja u razvoju odnosno postoji visoka stopa uključenosti široke populacije u odnosu na većinu drugih uključenih zemalja. U usporedbi sa šest članica EU10 koje se nalaze među zemljama u razvoju Hrvatska je najbolje pozicionirana (2.) po raspodjeli neto dohotka i raspodjeli bogatstva, a najlošije pozicionirana po medijanu dohotka (5.).
- **NAJLOŠIJE GENERACIJSKI KAPITAL I ODRŽIVOST** Po sva četiri pokazatelja ove sastavnice; neto štednji, emisiji ugljikova dioksida u odnosu na BDP, udjelu javnog duga u BDP-u te odnosu radno sposobnog stanovništva i stanovništva mlađeg od 15 godina te starijeg od 65 godina Hrvatska stoji relativno loše. Pritom se posebno izdvaja udio javnog duga u BDP-u po kojem se Hrvatska nalazi među 20% najlošije rangiranih zemalja u razvoju.

Među zemljama u razvoju nalazi se šest članica EU10, pri čemu su od Hrvatske bolje rangirane Litva, Mađarska, Latvija i Poljska, a lošije rangirane Rumunjska i Bugarska. Kako su i preostale članice EU10 bolje rangirane od Hrvatske, Hrvatska ukupno zauzima osmo mjesto. Najveće zaostajanje u položaju za zemljama EU10 bilježi se kod stope zaposlenosti i udjela javnog duga u BDP-u.

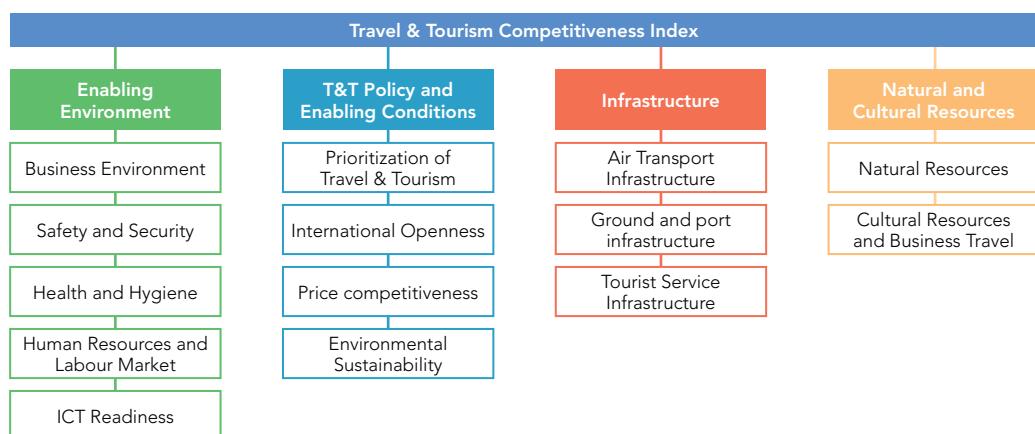
Travel and Tourism Competitiveness Index

– Svjetski gospodarski forum

OPIS World Economic Forum 2007. godine prvi je put objavio izvještaj o konkurentnosti zemalja u industriji putovanja i turizma. Indeks mjeri „set faktora i politika koji omogućavaju održivi razvoj sektora putovanja i turizma, a zauzvrat doprinose razvoju i konkurentnosti neke zemlje“. Indeks je izrađen za 136 zemalja svijeta sastoji se od četiri podindeksa, 14 stupova i 90 individualnih pokazatelja, a izračuni su napravljeni na temelju podataka iz Executive Opinion Survey i drugih izvora (npr. WHO, ILO, Svjetska Banka, UN).

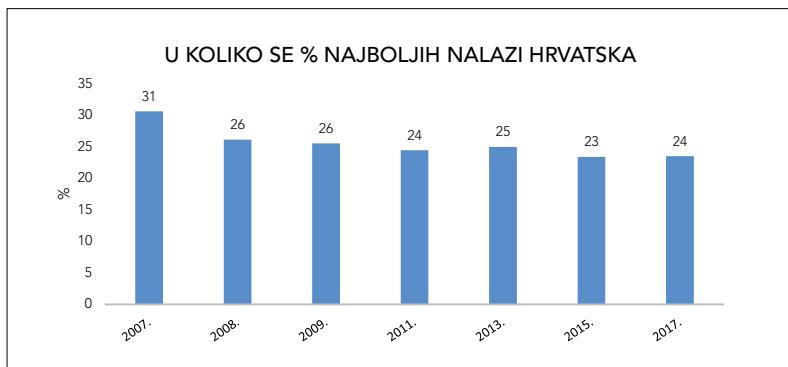
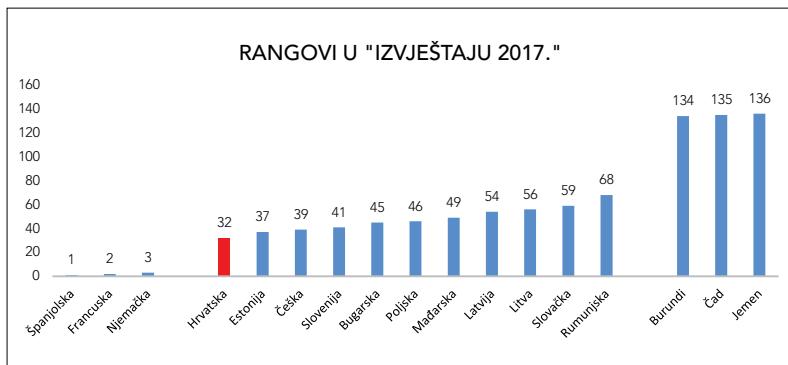
SASTAVNICE

NAJBOLJE Hrvatska je sa petim mjestom, od ukupno 136 zemalja, najbolje rangirana u stupu „Infrastruktura turističkih usluga“. Takođe je rezultatu znatno pridonijela dostupnost većih kompanija za iznajmljivanje automobila (rent-a-car), gdje je Hrvatska ocijenjena prvim mjestom u svijetu.

NAJLOŠIJE Hrvatska je sa 114. mjestom najlošije rangirana u stupu „Poslovno okruženje“ na što je znatan negativan rezultat imala ocjena zakonodavnoga okvira i oporezivanje u kontekstu motivacije za rad i investiranje.

Hrvatska se, prema Travel and Tourism Competitiveness indeksu, nalazi na 32. mjestu, što ju čini najbolje rangiranom zemljom među članicama EU10.

Digital Economy And Society Index (DESI)

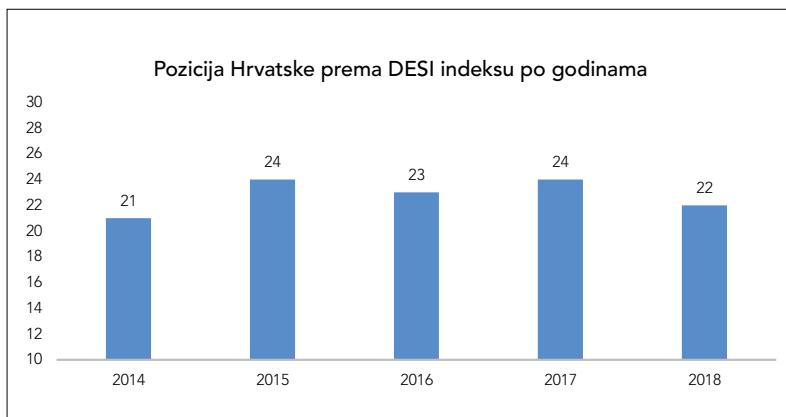
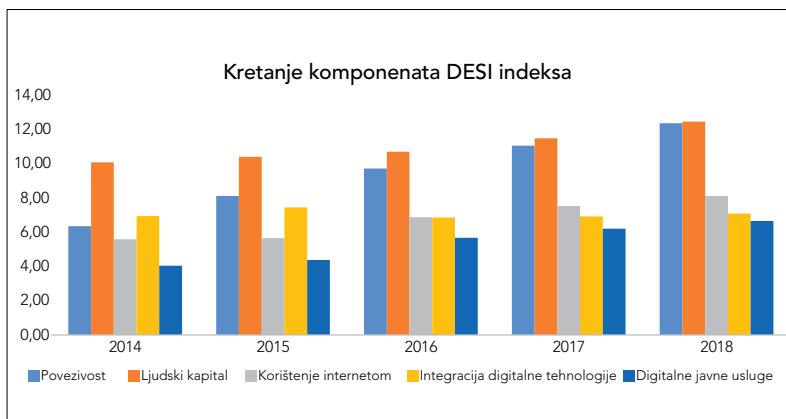
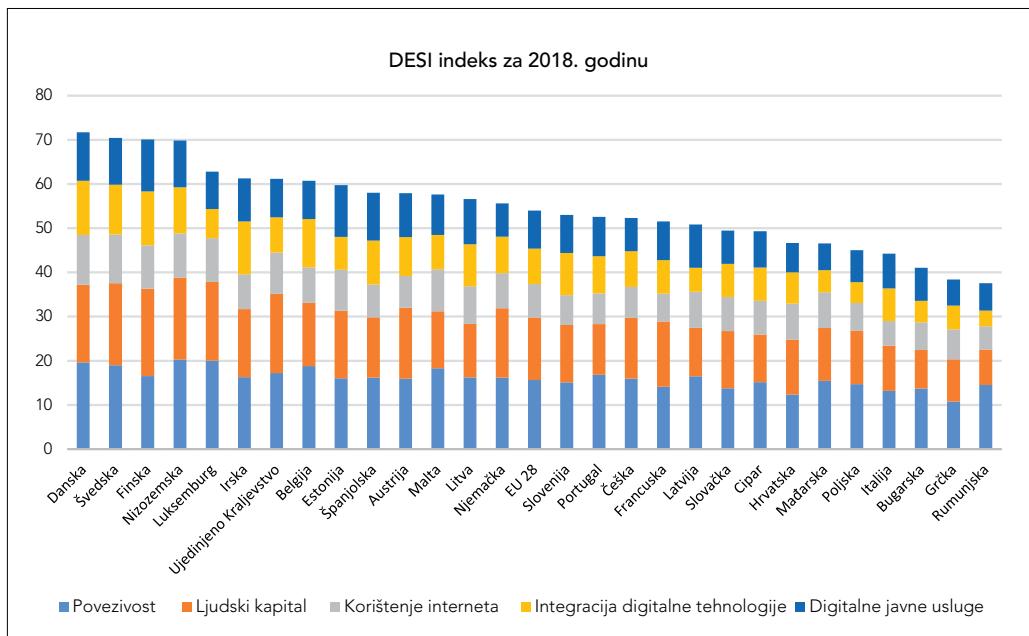
– Europska komisija

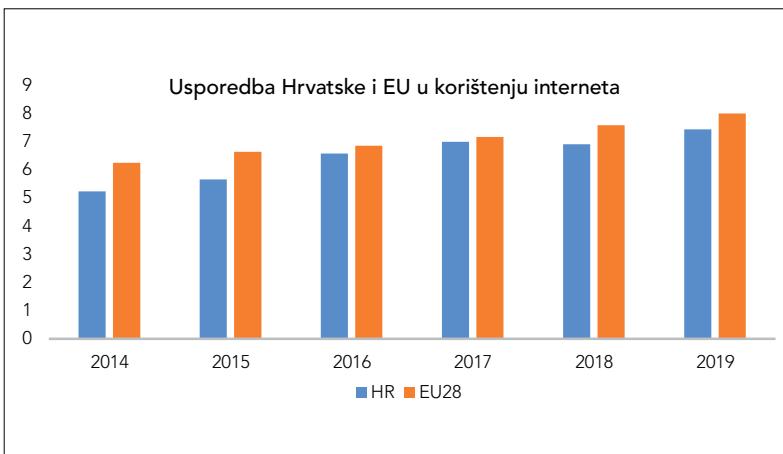
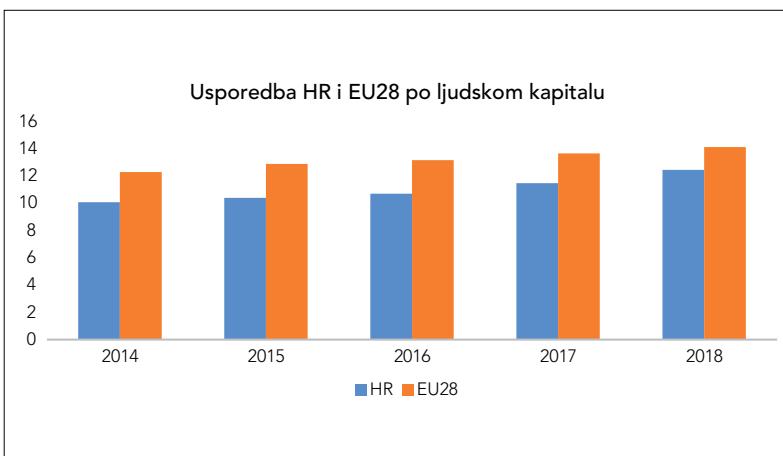
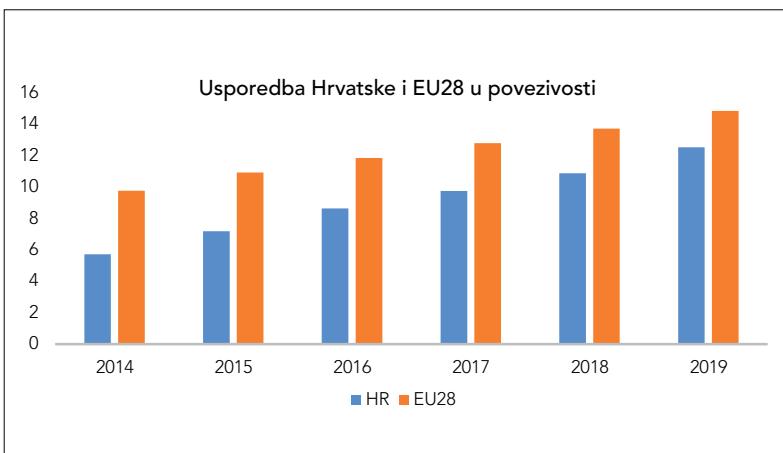
OPIS Indeks digitalnoga gospodarstva i društva je sumarni indeks koji pokazuje koliko su članice Europske unije razvijene u području digitalnih vještina, povezanosti, internetske aktivnosti, digitalizacije poduzeća i digitalnih javnih usluga. DESI se mjeri jednom godišnje, a rezultate izvješćuje i obrađuje Europska komisija. U mjerjenje ovog indeksa uključene su sve europske zemlje, a njegova se vrijednost definira od mjesta najboljih ostvarenih rezultata do najlošijih od ukupnog broja zemalja. Izračunava se kao ponderirani prosjek 5 glavnih DESI kategorija: povezivost, ljudski kapital, upotreba internetskih usluga, integracija digitalne tehnologije i javne digitalne usluge.

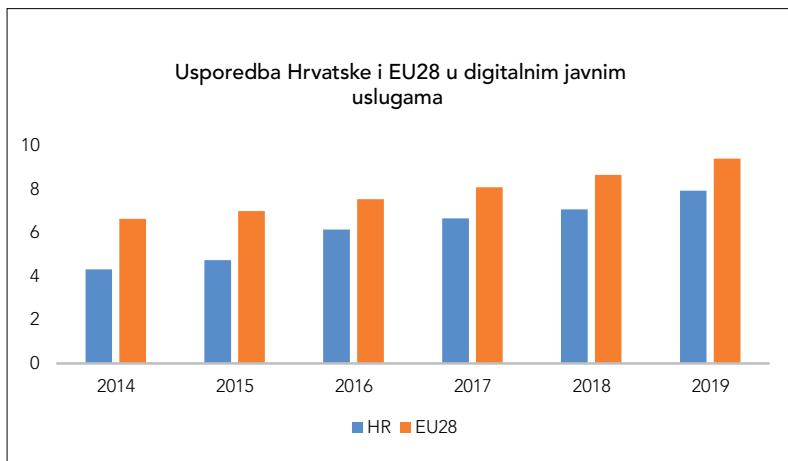
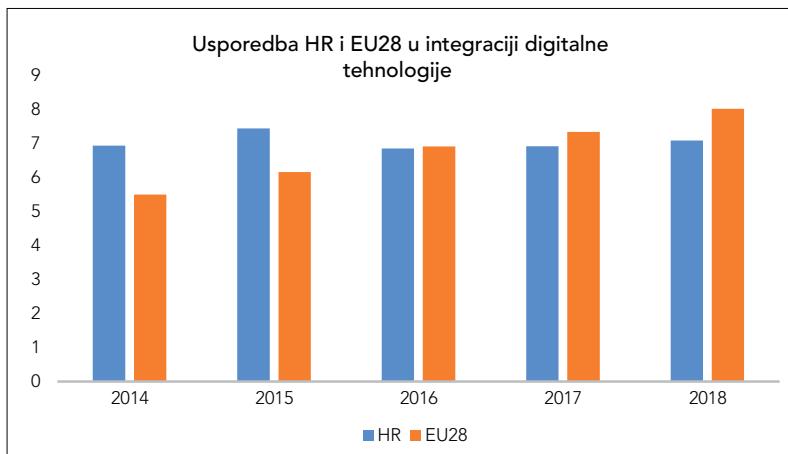
SASTAVNICE

- **POVEZIVOST** podrazumijeva fiksnu i mobilnu širokopojasnu pokrivenost. **NAJLOŠIJE** Prema ovome pokazatelju Hrvatska je na pretposljednjem mjestu. Jedina zemlja koja ostvaruje lošiji pokazatelj povezivosti je Grčka. Najbolje ocijenjene zemlje prema ovom pokazatelju su Nizozemska na prvom mjestu, zatim Luksemburg na drugom te Danska na trećem mjestu.
- **LJUDSKI KAPITAL** odnosi se na upotrebu interneta i digitalnih vještina. Broj građana koji se koriste internetom je u porastu. Hrvatska se nalazi na 18. mjestu u odnosu na zemlje EU10, Hrvatska je po tom pokazatelju na sredini, odnosno bolje rezultate pokazuju Slovačka, Slovenija, Češka te Estonija.
- **KORIŠTENJE INTERNETOM** odnosi se na korištenje transakcija te komunikaciju na internetu. **NAJBOLJE** Hrvatska je na 11. mjestu, što je priličan skok u odnosu na 2017. godinu kada se nalazila na 14. mjestu. Najviše aktivni korisnici interneta nalaze se u Danskoj, Švedskoj te Nizozemskoj, dok su najneaktivniji korisnici interneta zabilježeni u Italiji, Rumunjskoj te Bugarskoj.
- **INTEGRACIJA DIGITALNE TEHNOLOGIJE** odnosi se na digitalizaciju javnih poduzeća te e-trgovinu. Hrvatska se nalazi na 21. mjestu.
- **DIGITALNE JAVNE USLUGE** odnose se na uslugu e-uprave te se sastoji od 6 potpokazatelja. Hrvatska zauzima 25. mjesto, dok su lošije rezultate zabilježile jedino Rumunjska, Mađarska te Grčka.

Mjерено DESI indeksom, Hrvatska se налази на 22. мјесту од укупно 28 земаља. Највећи је напредак остварен са показателjem "употреба интернетских услуга", који обухвата комуникацију и трансакције на интернету. У успоређби са земаљама EU10, од Хрватске су боље оцјенjene Литва, Латвја, Естонија те Словенија. Из скупине EU10 лошије су рангиране од Хрватске Полjsка, Мађарска, Бугарска те Румунјска, која се и налази на послједnjем мјесту.

Opće napomene:

Ovu analizu izrađuje i za nju je odgovoran HGK. Informacije, mišljenja, analize i zaključci temelje se na javnim statističkim i ostalim podacima iz izvora u čiju se potpunost i točnost HGK pouzdaje, ali za koje ne jamči.

Utoliko su informacije, mišljenja, analize i zaključci u ovoj publikaciji podložni promjenama koje ovise o promjenama izvora informacija te o promjenama koje nastupe od trenutka pisanja teksta do njegova čitanja.

Ova publikacija ili njeni dijelovi ne mogu se kopirati ili na bilo koji drugi način reproducirati bez navođenja izvora.

